

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 13.

V Ljubljani, v sredo 16. februarja 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani.

(Konec.)

Sedanji predlog za vseučilišče je jubilejni predlog. Utemeljiti se da z deželnega, narodnega in državnega stališča. Vsaka dežela si mora želeli univerze, ker je univerza velika dobrot v duševnem in gmotnem oziru. V deželi se ima potem najvišje semenišče znanostij, a ob enem zavod, ne katerem se rojaki pripravljajo za najlepše državne in socialne poklice, ne da bi morali drugod trositi dragi denar in se odtujevati domovini. Zato naj kranjska dežela posnema in prehiti druge kronovine, ki se potezajo za univerzo. Ravno v Ljubljani je mesto za univerzo vseh južnih dežela države, katere od Kotora do Gradca ne uživajo dobrote vseučilišča. (Živahno odobravanje.) V Ljubljani bi se dala ustanoviti univerza, na kateri bi se lahko predavalo razven v slovenskem, tudi v nemškem, hrvatskosrbskem in italijanskem jeziku, nekateri praktični predmeti bi se lahko predavali v dveh jezikih, ostali pa tudi samo v enem jeziku, tako da bi se s tem zadoščalo lahko potrebam vseh južnih narodnostij, kar bi bilo gotovo v ljudskem in državnem interesu. Predlagamo pa slovensko vseučilišče, kajti tako je nazivamo, ker imamo v prvi vrsti pred očmi potrebe slovenskega naroda, kojega zastopniki smo. (Živahno pritrjevanje.)

Govornik dokaže s statističnimi številkami, da bi posebno taka univerza v Ljubljani imela dovolj slušateljev že s Kranjskega, Tržaškega, Goriškega, iz Istre in Dalmacije. Gotovo bi bil obisk boljši, kakor je pa na l. 1875. ustanovljenem vseučilišču v Črnovicah, katero je l. 1894. pohajalo 350 dijačev, mej temi 276 samih deželanov Bukovine, katera je le neznatno večja od Kranjske.

Ugovarjalo bi se, da univerze v manjših mestih ne dajejo mladini prilike za splošno izobraževanje. Poslanec dr. Majaron slika na to veliko bedo visokošolcev po velikih mestih, zlasti revo slovenskega dijaštva. Veliko jih je, ki niti

ne morejo na Dunaj ali v Gradec. Drugi so, ki kolegij ne morejo obiskovati, ker se morajo celi dan pehati, da zaslužijo svoj suhi kruh. Posebno veliko kranjskih dijakov se na Dunaju poizgubi v takih razmerah. Če pa se povrnejo, jih je veliko duševno in telesno potrtih. Kaj torej pomaga večini naše mladine velikomestna prilika za izobraževanje, če je pa izrabiti ne more? Zato je treba z domačo univerzo poskrbeti za mladino in njene redne študije. Govornik navaja nemške univerze, ki so v mestih manjših od Ljubljane, a so dobro obiskane in že dolgo slove. To je dokaz, da tudi take univerze odgovarjajo izobraževalnim potrebam mladine.

Z narodnega stališča plaidirati za slovensko univerzo v Ljubljani, se govorniku skoraj ne vidi potreba. Obraca se na desno (nemško) stran zbornice, naj tudi ti poslanci kot kranjski domoljubi hodijo pota, ki drže do univerze v Ljubljani. Saj stvar, ki je dobra za deželo, ne more biti slaba zato, da ugaja širšim krugom in večjim nalogam. (Pritrjevanje.) Slovenci pa kot kulturni narod potrebujemo univerze s slovenskim učnim jezikom za gojitev znanstva na narodni podlagi in za naraščaj, ki mej nami prevzema javne funkcije, ki torej mora biti več ljudskemu jeziku v vseh strokah. Narodni moment je torej le jeden argument več za vseučilišče v Ljubljani.

Govoreč konečno o državnem interesu, opominja posl. dr. Majaron, kako je s tega stališča naučni minister Stremayr zagovarjal novo univerzo v Črnovicah. Prečita dotične odlomke iz stenografičnega zapisnika in jih potem v prostem slovenskem prevodu ponovi tako, da namesto Bukovine in Črnovic postavi Kranjsko in Ljubljano, namesto vzhoda države pa jug. Isto načelo pravičnosti in državnih ozirov govori za vseučilišče v Ljubljani. Govornik sklene z željo, da bi vlada nalogo, ki jo je pri črnoviški univerzi smatrala kot neizogibno, izpolnila tudi glede ljubljanske, v kar „pomozí Bog, naše delo in sreča junaška!“ (Živahno odobravanje in ploskanje v središču, na levi in na galeriji.)

* * *

Za dr. Majaronom je govoril o vseučilišču v Ljubljani poslanec baron Schwegel in stavljal premišljivi predlog, katerega je utemeljeval prav lisjaški. Po jedni strani se je dobričal dr. Majaronu, da bi ne počila struna . . . in govoril za nekako vseučilišče v Ljubljani, po drugi strani pa iskal ovir in tako rekoč ministru na jezik polagal, da zaradi mnogih težkoč sedaj še ni govoriti o ustanovitvi vseučilišča. Med drugim je rekel, da je „na prav mnogih poljih znanosti še le treba dobiti pomočkov, da bode moč predavati v slovenskem jeziku; za vse to še nedostaje predpogojev.“ Zato je Schwegel stavljal predlog, da naj se na vseučilišču v Ljubljani, ako bi se ustanovilo, večina predmetov poučuje v nemškem jeziku, nekoliko predmetov pa v drugih jezikih južnih dežel, med katerimi bodi tudi za durmi stoječi jezik slovenski. In to naj je za nas Slovence jubilejski predlog? To je ironija na pojem „slovensko vseučilišče!“ Ako bi kdo nas Slovence hotel s takimi budalostmi vlačiti leta in leta za nos, je bolj prav, da kar precej odločno tirjamo, naj se nam odpre vseučilišče v Zagrebu, kjer se lahko ustanove tudi predavanja za juristično izobrazbo, potrebno avstrijskim uradnikom.

Izvirni dopisi.

S Koroškega, 14. februarja. (O deželnem zboru in o naših šolskih razmerah.) O delovanju našega deželnega zbora Vam dosedaj še nisem nič poročal, in to namenoma ne, iz tehtnih vzrokov. Čakal sem namreč zanimivosti; zanimiva je pa pri nas navadno samo ona seja, v kateri se razpravlja o šolskem proračunu. Letos se je pa neizogibno pridružila šolski debati še jedna zanimiva seja, ona, v kateri se je sklenilo, naj se odpravijo češke jezikovne naredbe. Ako bi pa hotel poročati o drugih sejah, bilo bi najbolje, da bi pošiljal dnevni red s pristavkom: Vse sprejeto brez debate! V naši zbornici je namreč zelo zelo malo duha, prevladujejo mehaniške sile. Da, naša deželna zbornica je prava pravcata glasovalna mašina pod vodstvom glavnega mašinista Steinwenderja, kateremu stoji na strani malo

Zafertačen Slovenec.

Z Gorenjskega nam piše prijatelj: Te dni sem dobil v roke „Zg. Danico“ iz l. 1860. Na strani 61. se čita nastopno: „Iz Egipta smo dobili (urednik Luka Jeran) naslednji, v slovensčini pisani list, ki ga podamo ljubim bravcam, naj vidijo kako zgoda ali nezgoda Slovenca še kamor si bodi zafertači.“

V Kairi 14. sušca 1860. Visoki častiti gospod! Ravno mi pride pismo od gosp. provikarja do vas v roke, in ne boste mi zamerili, da nekoliko verstic tukaj pristavim, morabit se še spomnite mene in mojega brata, ko smo v kimovcu 1858 na Bohinski Beli pri ondodnem g. fajmostru se prvokrat vidili, ko ste bili ravno s svojimi zamurčki iz Bohinja prišli. Zlo me je veselilo. . . . pač tudi zato, ko sim vas vidil takrat prvokrat v družbi zamurčkov, za katerih srečo njih poduk in izrejo ste tako goreče vneti! Nihče ne more bolje poznati usode takih otrok, razun kdor, kakor jest, je s svojimi lastnimi očmi jih vidil v njih domovini, zanemarjene na duši in na telesu! Nihče pa tudi bolje čislati

ne zamore zaslug za vero in nebesa vnetih misijonarjev, ki se jim je boriti s sto in sto nadlogami, kateri darujejo svoje zdravje in vse posvetno veselje za eni in blagi cil! Bog naj poverne njih zasluge že tukaj na zemlji: naj bi se vresničile njih najserčniji želje! Vem da veste, de je misijonski štacion iz Hartuma v Šelal prestavljen, blizo Asvana, kjer je kraj veliko bolj zdrav, kakor v Hartumu. Prečastiti gospod provikar Kirchner je v sredi meseca svečana v Šelal prišel, kjer se je za novo hišo imel kraj odmeniti, katerega je egiptovski paša misijonski družbi podaril. Nektore razpertije s komisijo, ktera je bila za to določena, bodo pa skoraj gosp. provikarja primorale, da se bo mogel v kratkim v Aleksandrijo podati, kjer se bo ta reč potém dognala. — Tukaj je pač hudo z vsimi takimi napravami: niso prevoljne domače egiptovske vradnije, pa tudi od evropejske stranke se marsiktera reč sproži, ki ni ravno v prid in korist našemu misijonu. Upam, de ste zdravi, častiti gosp. Prosim vas, me ponižno prečastitemu gosp. dr. P. in prof. Jan. P. priporočiti. Bog Vas ohrani in ohranite v blagem spominu

svojiga udaniga služabnika — J. Švegeljna, c. kr. konzular-elev-a pri ces. general-konzulatu v Aleksandrii. —

Dne 15. majnika 1860 je pisal Švegel Jeranu med drugim naslednje: „Predčerašnjim so tukajšnji Lahij praznovali svoj konstitucijski praznik v naši cerkvi, in recite mi, ali se s tem časti Božji hram, če v njem kriče Euviva Vittorio Emmanuele, Viva l' Unione, Viva l' Italia? — Ne boste me grajali, če sim pri takim hrumu rajši cerkev zapustil. — Med častito duhovščino naše preljuje kranjske domovine štejem marsikterega prijatelja in tovarša, dobrotnika in pomočnika.“

Tak je bil Slovenec Švegel l. 1860. Kakšen je pa danes baron Schwegel? Kakšen jezik govori, za kakšne misijone se vleče? Kako vzgaja svoje nečake? Kje sta mu cerkev in ljuba domovina iz l. 1860? — Pri bližnji adresni razpravi v kranjskem deželnem zboru se znabiti pokaže, kako daleč je nezgoda zafertačila Slovenca Švegeljna.

številce mazačev in kurjačev a lá Lemisch. Skoro vsi ostali Nemci pa opravljajo v slepi pokorščini najnižje posle, prinašajo drva in druge surovine, ali, da govorim jasneje, oddajajo svoje glasove, kakor se jim veleva. Prazno delo bi bilo torej, ako bi se slovenski poslanci in dva nemška konservativca hoteli veliko upirati mehanizmu, ki deluje z vso silo.

Kar se tiče obravnave glede odprave jezikovnih naredb, hočem tu samo pribiti neko znamenito izjavo Steinwenderjevo, ki prav dobro osvetljuje nemške nacionalce in liberalce. Knezoškof je namreč v svojem govoru jasno dokazal postavnost jezikovnih naredb. Steinwender je pa, polemizujoč s knezoškofo, izjavil, da ne taji postavnosti jezikovnih naredb v polnem obsegu, a je pristavil, da je za Nemce postavnost le sekundarno, postransko stališče, da marveč za Nemce tvori vrhovno postavbo nemška korist. Ker vemo, da je boriti se za nemško korist isto, kakor z nogami teptati najevidentnejše pravice slovanskih narodov, zato moramo proti tej izjavi najodločneje protestovati.

V šolski debati je poslanec Grafenauer zopet izražal zahteve Slovencev glede šolstva, da naj bo namreč slovenščina učni jezik na slovenskih šolah in da naj se na podlagi tega podučuje v nemščini, ker je le tako po priznanih pedagoških načelih mogoče pričakovati uspeha tudi v učenju nemščine. Tem očitnim resnicam se ni dalo drugače ugovarjati, kakor z lažjo. In k temu sredstvu se je zatekel poslanec Ghon, ki je v isti seji trdil, da je poslanec Grafenauer zahteval izključno slovenske šole. In da slovenskim poslancem ni bilo mogoče konstatovati le predrzne laži, so debato zatvorili, in z Ghonovo lažjo se bo odslej agitovalo med slovenskim ljudstvom, ki v resnici želi, da bi se otroci po možnosti naučili tudi nemščine. Tako delajo Nemci!

V šolsko debato je posegel tudi deželni šolski nadzornik Palla kot vladni zastopnik. Ta je seveda hvalil takozvane utrakvistične šole po slovenskem Koroškem in je rekel, da so postale zgodovinsko znane.

Res je, da so te šole znane zunaj Koroške, a ne vsled svoje vzornosti, kakor je trdil Palla, ampak zato, ker so nekak unicum na šolskem polju, prave pedagoške bedastoče. Šolski nadzornik je sicer priznal, da se za slovenščino na naših šolah premalo stori, a se je izgovarjal s tem, da primanjkuje zmognih slovenskih učiteljev. Res je, da primanjkuje slovenščine zmognih učiteljev, pa jih bo tudi vedno primanjkovalo, dokler se sedanji šolski sistem, katerega je pa Palla hvalil, korenito ne izpremeni. Torej so bile one besede Pallove le neko hinavsko božanje Slovencev. Rojenih Slovencev je med učitelji dovolj, a kaj pomaga, ker se na našem učiteljišču v dveh slovenskih urah na teden v slovenščini ne morejo izobraziti, in ker se pri sedanjem sistemu čutiti ne smejo Slovence in se vsled svoje nemške vzgoje tudi čutiti nočejo. Namen koroških učiteljev ni v prvi vrsti poduk dece, ampak oni opravljajo tudi posle glavnih političnih agitatorjev

Drama „Za hčer“.

Vsi večji praški in zagrebški listi se bavijo s Funtkovo slovensko dramo „Za hčer“, katera se je predstavljala v Pragi in Zagrebu. „Národní Listy“, „Hlas Národa“ in „Politik“ so prinesli neobičajno obširna poročila in dasi merijo dramo s strogim merilom, ki zlasti poudarjajo, da nje tragični konec ni dovolj motiviran, da je igra več dogodka kot drama („krajec življenja“) in da zategadelj ne more pretresti, da celo ni trajna pridobitev za praško gledališče, vendar priznavajo, da so prizori spretno narejeni, da je ekspozicija jasna, dialog dosti rezen, da se ne govori nič nepotrebnega, da je nestrpnost, molčeče, toda nezno pričakovanje izborna označeno in da kaže mladi pisatelj poziv za gledališče, samo da nima izkušenosti; ta pa ga utegne sčasoma naučiti, ne prezirati dramatika.

Zagrebški listi, kolikor nam jih je došlo, sodijo Funtkovo delo v obče z drugega stališča. „Narodne Novine“ konstatirajo, da je drama „Za hčer“ prvi slovenski poskus moderne, realistične

in stoje v službi glasovite „Südmarke“, ki jih vsako leto primerno nagraja. Take so naše šolske razmere, in če se te v kratkem ne izpremené, se moramo naposled koroški Slovenci neizogibno potopiti v valovih germanizacije.

V seji dne 10. februarja je stavil knez Rosenberg predlog, naj se odpošlje na cesarja udanostna adresa. V adresni odsek, ki šteje pet članov, je izmed Slovencev izvoljen posl. Muri. Dvomimo pa zelo, da bi se adresa tako sestavila, da bi bilo iz nje mogoče spoznati, da je na Koroškem poleg dveh tretjin Nemcev tudi jedna tretjina Slovencev. Upamo pa za gotovo, da bo našim neznosnim razmeram v adresi kranjskega deželnega zbora odmenjen poseben odstavek.

V seji dne 12. februarja se je pa zopet sklenilo, naj se podreza ministerstvo, da se sezida železnica Celovec-Podljubelj in dalje čez Kranjsko v Trst in železnica Celovec-Rožna dolina. Kaj pa pravijo kranjski poslanci o železnici čez Karavanke? —

Glede premembe volilnega reda, katero je predlagal poslanec Grafenauer, se je pa sklenilo, naj deželni zbor do prihodnjega zasedanja izdela zakonski načrt, v katerem naj se določi, da se uvede peta kurija s tremi poslanci, v tej kuriji volijo vsi moški, ki so nad 30 let stari in stanujejo vsaj pol leta v občini; v mestni in kmetski kuriji naj imajo volilno pravico vsi, ki plačujejo kaj direktnega davka; volitve naj bodo direktne in tajne in volišča kraji, ki štejejo nad 1000 duš. Ker je volilni red za deželni zbor odločen tudi za volitve v državni zbor in ker se Nemci nadejajo, da bodo kmalu razpisane nove volitve za državni zbor, sklenili so, naj se še v tem zasedanju stavi predlog, da se uvedo kar precej direktne volitve v kmetskih občinah.

Sklenilo se je tudi, da se dovoli podpora za zidanje nemške trirazredne meščanske šole v Velikovcu, ki boji nov žebliček za slovensko raket, in podpora se je dovolila po brezuspešnem ugovoru slovenskih zastopnikov tudi „Südmarki“ in „Schulverein“, ker pridno rogovilita in huj skata po slovenskih krajih. Kar ima moči koroški deželni zbor, toliko je vporablja proti Slovincem.

V Istri, 14. februarja. Zanimanje za toli zaželjeno spravo na Kranjskem je tudi v Istri med vsemi rodoljubi veliko; o tem pač ni dvombe. Z največjim zanimanjem smo čitali posamezne slovenske liste, kaj in kako bodo pač pisali o prepotrebni spravi. Prepričali smo se z zadovoljstvom, da se vsi slovenski listi sploh ogrevajo za spravo, le eden list dela nečastno izjemo, „Slov. Narod“, list, ki bi moral prvi začeti delovati za spravo. Vender „Slov. Narod“ je zaviral in še ovira spravo, kajti njegov „šef“ se jako dobro počuti v senci nemškutarije. Faktum je danes, da imate na Kranjskem Deschmanna II. Ne čudimo se tedaj, da je „Slov. Narod“ sprejel med svoje dopisnike, nasprotno toli zaželjeni spravi, tudi neko človeče iz Primorske, človeče ki je hrešče zatulilo s svojim „glasom iz Primorske“. Toda povejmo naravnost, ta glas ni bil le čuden, hreščeč, ampak ta glas se nam zdi, kakor

meri med Slovenci, in pišejo dalje: „Funtkova ideja je jako enostavna, ali tako fino psihološko obdelana, da nudi gledalcu sliko velike rodbinske drame, a igralcem priliko za najbolj pretresljivo predstavljanje . . . Igralci imajo priliko, da rišejo v detailu in da se pokažejo kakor umetniki. Tako zajedno s pisateljem dosežajo velik uspeh. Občinstvo je z velikim zanimanjem zasledovalo Funtkovo dramo in živo ploskalo umetnikom“. — „Obzor“ je za sedaj samo konstatiral, da je vrlo dobra drama, polna dramske živahnosti, popolnoma uspela. — „Agrar Tagblatt“ pravi: „Igra je lepa in pametna, tehniška sestava je dobra; odlikuje se drama po obilici lepih pesniških misli, oprtih na moderno naziranje. Vzprejela se je jako pohvalno.“ Potem obeta, da bode še poročal o igri, ki je „izdatno obogatila slovanski repertoar“ zagrebškega gledališča. — Dostavljamo še, da se je drama doslej, ko še ni minilo teden dni, v Pragi igrala že trikrat, v Zagrebu dvakrat. To je za prvi početek časten uspeh, s katerim je gospod pisatelj lahko po pravici zadovoljen.

odmev židovskega „Piccoli-ja“. Kolikor so nam razmere na Primorskem znane, osobito v Trstu in po Istri, si moremo o tem dopisu le dvoje misliti: ali dopisnik „glasu iz Primorske“ ne pozna popolnoma nič naših razmer, in je bil tedaj za dopis le najet in plačan, ali ga pa sploh ni na Primorskem.

Ako je pa dopisnik onega „hreščečega“ glasu res iz Primorske, tedaj tudi iz njegovega dopisa spoznamo, da sploh ne čita naših slovenskih listov. Morda mu pride slučajno kaka „Edinost“ ali „Soča“ v roke, kajti drugače bi sploh ne pisaril o stvarih, katerih ni, in ni bilo na Primorskem, ali bi saj vede ne pisal neresnice. Javno povemo, da smo mi prvič slišali iz tega dopisa o nekem „kompromisu“ na Primorskem. Pisatelj teh vrstic je oseben prijatelj vseh istrskih in tržaških rodoljubov; bil je že čestokrat z njimi v pogovoru o političnem položaju tržaškem in istrskem; bil je že na marsikakem shodu, ali nikdar ni čul o kakem kompromisu, sploh je bila do sedaj, saj v Trstu in Istri, ta beseda nepeznana, ker bi bila tudi nepotrebna. Ako se je moglo kdaj govoriti o kakem kompromisu, ali prepiru, more se to le govoriti na Goriškem, a dosedaj še tam ni nikakega kompromisa. Če je pa bil tam kak prepir med strankami, je, kakor upamo, zgínil, ker tudi tamošnji rodoljubi dobro vedó, da bi bil prepir tudi zanje osodepoln. Nasproti pa diši gospodu dopisniku, kar bi mi imenovali po našem, domači prepiru! Nekaj takega bi si želel menda v Trstu in v Istri? Kukavica, ako kaj takega misliš, se varaš!

Povabimo pa dopisnika „glasu iz Primorske“ naj pride na Pomjansčino, ali na Oprtalsčino, kjer se bije že leta hud političen boj, tam bode našel tudi par vročih „glavic“, katere bi še marsikdo drugi rad malo ohladil, a ne gre. — A šalo na stran; govorimo o „kompromisu“, ki smo ga baje sklenili na Primorskem. Mi pač ne moremo drugače govoriti o tem, kakor je govorilo naše javno glasilo „Edinost“, da so kompromis sklenila slovanska srca v Trstu in Istri. To je naš „kompromis“, kak drug nam je neznan, ker je nepotreben; imamo namreč drugega dela preobilno, dela, ki je neobhodno potrebno, da ohranimo naš narod. Ne blodi tedaj, dopisniče, po mlakuži, in ne tišči ter ne trobi v svet o rečeh, katerih niti ni. Lažij nam že tako preobilo donaša židovski „Piccolo“.

Politiški pregled.

V češki adresi, za katero so se zjediniли vsi češki in fevdalni poslanci, se govori o cesarskem jubileju ter o avtonomističnih in državno-pravnih tirjatvah čeških. Obžalujejo se dogodki v državnem zboru in razpor doma, kar slabi finančno moč kraljestva. Nasvetujejo se volitve za državni zbor po deželnih zbora, a tako, da se zavaruje zastopstvo narodnostnih manjšin v deželah. Zahteva se enakopravnost in enakovrednost obeh narodov na Češkem pri vseh uradih in nerazdeljivost kraljestva.

V češkem deželnem zboru je interpeliral kričač Wolf kako je s kapelanom Ringelnom v Langenau, češ da so ga zaprli v neko grajsko kapelo v Pragi in da bodo Nemci v Langenau u prestopili k drugi veri, če ne pride tja nemški župnik. Stvar je taka. Faro Langenau je dobil župnik češke narodnosti. Pričelo se je še pred njegovim prihodom proti njemu hujskati, ker ni nemške krvi. Škofijstvo je izvedelo, da je pomagal šuntati ljudi tudi kapelan Ringel in ga je poklicalo na odgovor. Wolf se je naglo potegnul za „zatirano“ nemško kri, za ubogega kapelančka. — Posl. Herold je utemeljil predlog, da naj se izda zakon o nerazdelitvi Češke in ravnopravnosti obeh narodov. Oba jezika, češki in nemški, naj bi bila uradna jezika. Temu predlogu so se Nemci z vso silo upirali in celo krščanski socijalec P. Opitz, utemeljitelj „Reichsposte“, je bil proti predlogu. Dejal je, da se bode 2½ milijona Nemcev na Češkem vedno bojevalo proti državnemu pravu in da je Heroldov predlog samo demonstracija zoper boj Nemcev, katerega bojujejo proti jezikovnim naredbam.

Grof Kalnoky, avstrijski bivši minister vnanjih poslov, je umrl dne 13. t. m. na svojem

gradu v Predlicu. „Slov. Narod“ pravi o njem, da je bil — klerikalec. Bog se ga usmili!

Čehi in Poljaki ustanovile kupčijski sindikat za Moravsko, Šlezijo in Galicijo, da se oproste nemških industrijcev in ponudnikov blaga. Dne 26. marca bode ustanovni zbor v Krakovu. Tudi na Poznanskem se bode ustanovila podružnica češko poljskega sindikata.

Rusi in Poljaki. Ruski car je dovolil, da se v Varšavi otvori poljska tehnika. Na avstrijski in nemški meji se poleg ruskih napisov postavljajo poljski. Glavni šolski nadzornik je postal Ligin in intendant varšavskega gledališča Ivanov, oba prijatelja Poljakov, odpozvan je pa njih glavni protivnik Obolevski. Prišlo je dovoljenje za izdajanje novih poljskih listov. Sploh se marljivo dela na to, da bodo Poljaki videli nasprotnika v Nemcu in ne v bratu Rusu. Pritisk na Slovane v Velikonemčiji je zbedel ruskega carja in zato je postal posebno naklonjen Poljakom.

Zidje odhajajo. Antisemitje so odločno zahtevali, da naj se odstrani sekcijnska načelnika Halban in Freiberg. Zadnjič smo poročali, da je Halban šel na počitnice, in včeraj je prišlo z Dunaja naznanilo, da je šel v pokoj Freiberg. Oba Žida sta imela precej vpliva na zavoženje avstrijske politike.

Častni meč je izročila v nedeljo posebna deputacija nemških dijakov z vseh avstrijskih univerz — Wolfu.

Agrarno-socijalistiški nemiri na Ogerskem naraščajo s toliko silo, da je vlada zagrozila, da razglasi v nekaterih krajih preki sod.

V Varni, na severnem Ogerskem med Slovaki je bil hud volilni boj med katoliško ljudsko stranko in liberalno vladno stranko. Vladni kandidat kanonik Rosziwal je zmagal.

V hrvatskem saboru je bil opozicionalec Kutuzović izključen od 30 sej, ker je večino z neko besedico razžalil. Sabor je sklenil čestitko papežu k 60letnemu jubileju. Srbi niso za to glasovali, češ da je to zadeva rimske cerkve.

Zakon za zavarovanje delavcev za starost bodo uvedli na Švedskem.

Zola pred sodiščem. Romanopisec Zola, ki se je potegnil za Žida in izdajalskega stotnika Dreyfussa ter nalašč razžalil vojaško sodišče, češ da je Dreyfussa obsodilo po krivem, je že ves teden kot zatoženec pred porotniki v Parizu. S pomočjo Židov in kapitala je razburil vse javno mnenje Evrope. Kar je nasprotnikov krščanstva, so vsi na strani Zole, ker vedo, da je Zola hud sovražnik katoliške cerkve. Vsa pravda se je spremenila v boj med židovstvom in krščanstvom. Francoska je postala hipoma antisemitstva in tedaj nasprotna Zoli. Zato psuje Francoze vse nekrščansko časninstvo, tudi tisti listi, ki so Francoze pred kratkim še oboževali. „Slov. Narod“ n. pr. pravi, da so vsi francoski vojaki postali klerikalci in da so jih škofje podkupili s cigaretami (!), in o Franciji, tem „raju svobodnih misel“, izreka „Narod“ nastopno obzodbo: „V Franciji je svetovna kultura na vrhuncu, z njo vred pa je tudi društvena propalost, nemoralnost in korupcija v Franciji na najvišjem višku“. Mi tej sodbi kranjskega Zole o sadu kulture, ne prirekamo, dvomimo pa, da bi bilo korupcijo provzročilo par podarjenih cigaret. Ako je Francoska res vsa pokvarjena, pokvaril jo je v prvi vrsti Zola sam, ki s svojimi romani hoče uničiti krščanstvo in jemlje človeštvu moralno moč, ko je opisuje kot čredo pujsov in bestij. Anarhisti ploskajo Zoli, ker hočejo, da bi se pujsi kmalu začeli klati med seboj. Med slovanskimi časnikarji pa ne stoji skoro nihče na strani Zole, razen Govekarja, podurednika „Slov. Naroda“. Le ta bi rad tudi med Slovence zasejal umazano Zolino naziranje o svetu in človeški družbi.

Domače novice.

Osebnosti. Graško nadsodišče je imenovalo gosp. Gregorija Kreka avskultantom. — Suplentom imenovani profesorski kandidat gosp. Fr. Vidic je bil danes na dunajskem vseučilišču promoviran v doktorja modroslovja. — V Ljubljani je umrl po kratki bolezni gosp. Fran Kokalj, učitelj na II. mestni deški šoli. — V

Mariboru je umrl upokojeni podpolkovnik 17. pešpolka Andrej pl. Slivnik. Od priprostega trgovskega pomočnika je prišel do časti podpolkovnika. Opetovano je bil odlikovan.

Vprašanje o spravi in adresi rešujejo v skupni seji slovenski poslanci kranjskega deželnega zbora danes na prečuden način. Mi bomo brez pardona nastopili proti vsakemu, ki bi zapustil vseslovensko stališče krščanskih Slovencev! —

V ljubljanskem občinskem svetu je sinoči župan Hribar čestital škofu Strossmayerju, ki praznuje 60letnico mašništva, rekoč: Svet spoštuje v njem cvet razumništva, kat. cerkev pa zvezdo episkopata. Ves slovanski svet se raduje ta dan, posebno pa Ljubljana, ker ga šteje svojim častnim občanom. Zaradi tega naj se mu čestita brzojavno. (Živahno pritrjevanje). — Polkovnik 27. pešpolka v Ljubljani je izročil 225 gl. kot čisti dohodek veselice v kazini. — Slovenski akademiki na Dunaju se zahvalijo za moralno podporo občinskega sveta ljubljanskega. Češki in moravski vseučiliščniki pa čestitajo, da se je sprožila misel, ustanoviti v Ljubljani vseučilišče. — Vlak južne železnice, ki je dosedaj večkrat oviral promet na cesti na Rožnik, se ne bode več ustavljal pri prehodu, ampak bolj zgoraj. — Rekurzi g. Briskega v Florijanski ulici, gospe M. Wettachove na Tržaški cesti, g. J. Jenka v Vodmatu se zavrnejo. — L. 1897. je bilo v Ljubljani aretovanih 2564 in odgnanih 827 oseb, dalje je bilo 225 tatvin, 6 samomorov, 18 jih je zbolelo na umu, 1162 mrličev (317 tujcev je umrlo v bolnici), 1099 rojenih, obiskalo je Ljubljano 20401 tujcev. — Krošnjarstvo preneha s 1. julijem 1898. — G. Plantan interpelira g. župana glede zadnjih dijaških izgredev v Ljubljani, kjer so pričeli demonstrovati nemški burši in hoteli nadaljevati surovo svoje postopanje v drugih mestih. Nemški burši izzivajo s svojimi nemškimi čepicami mirno stanovništvo, in ti niso družega kot navadni renegati. Govornik vpraša, kaj namerava g. župan ukreniti, da bodo čepice nemških buršev izginile. G. župan pripozna istinitost besedij g. interpelanta, da hočejo nemški burši provocirati. A ti mladeniči niso toliko krivi, kot tisti, ki jih zapeljujejo v mnenje, da mora biti Nemeč gospodar v Ljubljani. Mir bode policija varovala! Občinstvo naj ignorira te provokacije, storilo je pa županstvo že korake na merodajnem mestu. — G. Velkaverh interpelira, zakaj se trotoar ne naseka, ker je spolzel in nevaren za pasante, g. dr. Gregorič zaradi slabega stanja dolgih ulic, g. Trček, zakaj ni nič razsvetljavé v suknerski ulici, in g. Pavlin, zakaj se na nekaterih krajih hodniki ne osnažijo.

V kranjskem deželnem zboru je včeraj poslanec dr. Majaron v daljšem govoru utemeljeval svoj predlog, da naj imajo odslej vsi ljubljanski občanje, ki tudi menj kot 5 gl. letnega davka plačujejo, volilno pravico za občinski svet. Najprvo je omenjal, da stvar ne bode Bog vé kako razširjena volilna pravica. Ta bi se morala raztegniti sploh na vse tiste svojepravne občane, kateri volijo v državni zbor. Kajti, če je obveljalo načelo splošnje volilne pravice za drž. zbor, mora to tem bolj umestno biti za občinske zastope. Pri občinski upravi je zares vsak občan vdeležen in ravno občinski zastopi bi morali biti pravi ljudski zastopi, kar pa tudi ljubljanski občinski svet zdaj ni, ker vanj volijo le privilegovani davkoplačevalci in stanovi. Volilne pravice pa nimajo tisti, ki plačujejo menj kot 5 gl. direktnih davkov na leto, in posebno ne tista ogromna večina občanov, ki je v bolj ali manj tesni zvezi z občino in tudi na indirektni način plačuje v mestno blagajno. Tudi tem slojem bi se moral dati vpliv na sestavo mestnega zastopa. Saj tudi drugi volijo, ki nič mestnih doklad ne plačujejo. Čudno pa je posebno to, da isti, ki direktne davke plačujejo pod zneskom 5 gl., ne smejo v Ljubljani voliti, ko vendar na kmetih vsak, čeprav z najmanjšim davkom, ima občinsko volilno pravico. Ljubljanski volilni red torej ni zasnovan na pametnih načelih. Pravično bi bilo edino tako, da se vsem svojepravnim občanom načeloma podeli občinska volilna pravica. Kaj deželni zbor misli o tem, po-

kaže se, ko bode govor o splošnji volilni pravici za deželni zbor. Zato govornik pri tej priliki ne stavi nobenega predloga. Pač pa je treba takoj samostojno rešiti njegov samostalni predlog. Ker se namreč po davčni preosnovi zvišajo posebno za manjše davkoplačevalce davka in ker bodo zlasti pridobinarji četrtega razreda v Ljubljani odslej naprej poprek plačevali manj kot po 5 gl. letnih davkov, zato bi morali izgubiti že drugo leto volilno pravico za občinski svet, ako deželni zbor že v tem zasedanju ne premeni volilnega reda. Skrajno krivično pa bi bilo, da bi tisti, katerim se nekoliko olajša davčno breme, zato izgubili važno politično pravico. Celotni državni zbor je z ozirom na to znižal volilni cen za državnozborsko volitev od 5 gl. na 4 gl. S tem zvišanjem pa ni povsem rešena volilna pravica, ki so jo kot petakarji dozdej imeli. Treba bi bilo najvišji volilni cen postaviti na dva ali k večjemu tri goldinarje. To bi morali storiti tudi sedaj za ljubljanske občane. Vender pa bi bilo potem še manj opravičeno, da bi se še zanaprej delala razlika med najvišjimi davkoplačevalci glede volilne pravice. Če že mora biti direktni davek za ljubljansko volilno pravico merodajen, tedaj naj vsak voli, ki količkaj davka plačuje. Zato je utemeljen predlog in poslanec dr. Majaron predlaga, naj se izroči v posvetovanje odboru za volilno reformo. (Odobranje.) — Predlog se sprejme.

Provokacije nemških Karnijolcev so končno vendar dobile odziva od slovenske strani. Slovensko dijaštvo se jim je postavilo po robu. Gibanje proti nemškim dijakom, ki so na Dunaju in v Gradcu izdajali slovenske dijake nemškim razsajajem, a se upajo po Ljubljani nastopati s frankfurtaricami, dobiva vedno večjo razsežnost in ljubljanski Nemci sedaj najbolje storé, da utaknejo svoj frankfurtarski naraščaj za peč. Prvikrat so trčili slovenski in nemški dijaki skupaj v ponedeljek v obližju pošte. Od nemške strani je pala psovka „Lausbub“, kar se je primerno kvitiralo. Profesor Binder je svojim bratcem priletel takoj na pomoč. Občinstva se je nabralo na stotine, slovenske dame so navdušeno klicale „Slava!“ slovenski mladini. Nemci so jo popihali v kazino, a mej potom so še zmerjali naše dijake, da na Dunaju in Gradcu žro nemški kruh. Včeraj so slovenski dijaki še bolj krepko nastopili. Karnijolci so si upali zopet letati po Ljubljani. Skupili so jo v Zvezdi. Morali so držati čepice v rokah in oditi v kazino, katero je slovensko občinstvo uprav obkolilo. Karnijolci so morali odložiti prusofilske znake ter oditi domov brez čepic! Danes se govori po Ljubljani, da pridejo iz Gradca in Dunaja Karnijolcem na pomoč nemški burši. Dobrodošli v Ljubljani, da ji vzdramite slovenski živelj! — Demonstracije se danes nadaljujejo.

Kdo naj skrbi? Včeraj je pisal „Narod“ o energičnem nastopu slovenskih dijakov napram Nemcem: „Hladna kri diči tudi slovenskega mladeniča in res prava škoda bi bila, če bi radi smešne karnijolske čepice izgubil slovenski visokošolec svojo bodočnost. Za slovenski značaj mesta pa naj skrbijo drugi, ki so v to bolj poklicani.“ Kakor se vidi ima „Narod“ velik pojem o svojih prvakah, ki se bratijo s Schwegljem in Mahrom. Take pisave „Narod“ ni imel, ko se je dr. Tavčar vdeleževal demonstracij ob Grünovi slavnosti. Čudno, kako hitro časih nekateri dobe „mirno kri“, ko se nadejajo

Shod na Viču se je sinoči izvršil ob ogromni vdeležbi. Dr. Krek je socijalno demokracijo izbornu pobijal ter na podlagi izjav Marxa dokazal, da socijalna demokracija s frazami o internacijonalni teži za Velikonemčijo in da ji je raznarodnje Slovanov smoter. Navzočni socijalni demokratje so zabavljali toliko časa, da so jih krepke roke slovenskih kmetov postavile na zrak. V družbi socijalnih demokratov je bilo tudi nekaj nemškonacijonalnih dijakov. Gg. Jean in Gostinčar sta pojasnjevala dogodke zadnjih dnij, sosebno izgrede nemških dijakov proti slovenski vseučiliški mladini. Končno se je ob burnem navdušenju vsprejela naslednja resolucija: „Javni shod na Viču protestira proti izzivajočemu, surovemu nastopu tistih nemških Karnijolcev v Ljubljani, ki so na Dunaju in v

Gradcu napadali slovenske vseučilišnike ter s svojimi napadi onemogočili za nekaj časa nadaljevanje študij naše vseučiliške mladine. Pristojne oblasti se pozivljajo, da nošnji frankfurtarskih trakov nemudoma konec naredo, ker tudi slovensko delavstvo ne more več ohraniti mirne krvi, očigled tega, da se Nemštvo upa razgrajati celo po naši slovenski Ljubljani, katere slovenski značaj smo pripravljene braniti do skrajnih posledic." Ko se je shod zaključil, so vdeleženci navdušeno zapeli „Hej Slovani“!

Izgredi pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Vipavskem bile so predmet kazenski razpravi 15. t. m. pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Obtoženi so bili Simon Brajnik, Janez Skapin, Martin Skapin, France Počkar, France Brajdih, vsi posestniki iz Vrabč, zaradi hudo delstva težke telesne poškodbe, ob enem je bila tožena Frančiška Skapin, ker je poskusila zapeljati jedno pričo v neresnično pričevanje. Imenovani posestniki, pristaši katoliško-narodne stranke, napadli so namreč 6. novembra zvečer agitatorje narodne stranke, ki so prišli v Vrabče, s kamenjem, katero se je usulo tako debelo, da sta dva agitatorja pobegnila kakor zajca, jeden Janez Žgur, je pa zadet obležal in zadobil resne poškodbe.

Obtoženci, razun Simona Brajdih, so to dejanje odkrito priznali, češ da jih je le ljutost volilnega boja v to zapeljala. Poškodovani Žgur je pripovedoval sodišču, da je prišel tisto noč v Vrabče — zarano vino kupovat (!), na posebno vprašanje razkril je pa, da je prišel agitovat za narodno stranko. V listnici kazal je petero takrat mu izbitih zob, vender je izjavil, da ni bilo med njim in napadalci pred prav nobenega sovraštva. To so tudi obtoženci priznali rekoč: „vemo, da smo grešili, in prosimo milostne sodbe“.

Župan vrabški, sicer je baje pristaš narodne stranke, je priporočal v spričalnih obtožence kot pridne in poštene ljudi milosti sodišča. Zagovornika sta bila dr. Šušteršič in dr. Krisper. Prvi je povdarjal popolnoma opravičeno razburjenost obtožencev vsled nasprotne provokacije, akoravno se njih kruto postopanje odobravati ne da, drugi zagovornik je pa rekel, da ne more zagovarjati nobene volilnih strank, — da je pa ta razprava žalostni dokaz ne znosnih razmer v deželi, katerim so obtoženci vsega usmiljenja vredne žrtve. Razsodba, katero je razglasil deželni svetnik Pleško, ob sodila je Simona Brajdih na 7, Janeza Skapina na 5, Franceta Počkarja na 3, Martina Skapina na 4 mesece ječe, Franceta Brajdih na 10 in Frančiško Skapin na 4 tedne zapora. Za nekatere obsojence je oglašil dr. Krisper ničnostno pritožbo. — Razprava je bila presrečno dokaz, kako težko trpi ubogi kmet v obžalovanja vrednem boju obeh narodnih strank. V to tužno atmosfero spravila sta le poškodovani Žgur in njegov zastopnik nekaj humorja, zahtevajoč za poškodbo čez 2000 goldinarjev, sodišče priznalo jima je le 10 % zahtevane svote.

Krinko dóli! „Slovenski Narod“ ne obsoja imenovanja mladega Valente. Sedaj ima v tej zadevi besedo deželni odbor. Gotovo pa dr. Tavčar proti Nemcu in „Karnijolcu“ Valenti ničesar storil ne bode — in to ve „Narod“!

Slovensko gledališče. Prihodnji petek bode na korist velezaslužnega kapelnika „Dramtičnega društva“ Hilarija Benišek-a prvokrat „Vesele žene Vindzorske“, komično-fantastična opera v treh dejanjih.

Prememba posestva. Veleposestvo in sodniško grajščino „Gilt na trati“ v Mokronogu na Dolenjskem kupil je tukajšnji vinski trgovec in posestnik gosp. Peter Strel od gospe Josipine Hočevnar iz Krškega za vsoto 36 200 gld.

Mizarsko zadrugo snujejo v Solkanu. Imela bode živahno kupčijo z orientom.

Na Dobravi pri Kropi snujejo občinsko zavarovalnico za govejo živino.

Shod v Škofji Loki bode imel 20. t. m. državni poslanec gosp. dr. Krek. Govoril bode o obrtniških zadevah.

Javno predavanje. Opozarjamo na javno predavanje starinoslovcu g. Jerneja Pečnika, ki bode jutri zvečer v veliki dvorani „Katoliškega Doma“ točno ob sedmi uri zvečer.

Slovenski vseučilišniki v Ljubljani so izdali danes memorandum, katerega pričobimo prihodnjič.

Društva.

Vabilo na predpustno veselico „Slovenske krščanskosocialne zveze“ v Ljubljani, ki bode v nedeljo 20. februarja t. l. točno ob 7. uri zvečer v veliki dvorani „Katoliškega Doma“ na Turjaškem trgu. Otvoritev gledališkega odra s prijaznim sodelovanjem gg. J. Šušteršiča (Sršena), Fr. Šturma, V. Urbančiča in gojencev društvene dramatične šole. — Prvikrat nastopi društveni tamburaški zbor pod vodstvom g. Iv. Železni karja, dalje je na vspredu: Prolog. Živa podoba. „Nemški ne znajo“, burka v jednom dejanji. Petje. „Doktor Martinček“, burka v jednom dejanji. Prosta zabava, pri kateri sodelujejo društveni tamburaši in pevci. Voditelja predstav sta gospa Valenta Brusova in g. J. Šušteršič. — Vstopnina: Sedeži po 1 gld, 80 kr., 60 kr., 50 kr., 40 kr., 30 kr. in 20 kr. Stojišča 10 kr. — Sedeži se prodajajo v prodajalnici g. Štefeta pred škofijo št. 13 in v prodajalnici g. Speila v „Katoliškem Domu“.

Občni zbor „Slovenskega planinskega društva“ se je vršil v ponedeljek zvečer v „Narodnem Domu“ ob precejšnji vdeležbi ljubljanskih članov. Društveni predsednik g. prof. Orožen se je s primernimi besedami spominjal društvene petletnice, katero slavi društvo sredi živahnega dela. Izročil je občenemu zboru brzojavni pozdrav savinjske podružnice. Tajnik g. Hauptman je povdarjal, da društvo krepko napreduje ter da si je pridobilo ugleda tudi pri tujcih. Od leta 1896. se je pomnožilo število članov za 229. Skupno število članov je 754. Samo osrednje društvo broji 376 članov, kamniška podružnica ima 20 članov, radovljiska 82, savinjska 121, češka 108 članov. Res nepričakovano lepo vspeva pod vodstvom g. F. Kočeka savinjska podružnica, ki si je savinjske planine popolnoma osvojila. Tekom leta so umrli štirje društveniki: gg. dr. V. Supan, upok. sod. pristav Murgelj, not. kand. A. Perne in Janko Kersnik. V znak sožalja so udeleženci obč. zbora vstali raz sedežev. Odbor je v 23. sejah rešil 646 došlih vlog. Priredil je več lepo uspelih izletov. Tudi „Piparji“ so bili jako delavni. Poučni zabavni večeri so bili tekom leta štirje, prijateljske sestanke so imeli člani jeseni vsak ponedeljek. Lepih vspehov je društvo doseglo v triglavskem pogorju, kjer je otvorilo meteorološko opazovalnico, katero je izdatno podpiral centralni meteorološki zavod na Dunaju. Napravila se je nova pot od sedla Pekel na Triglav, markacijski odsek je popravil in zaznamoval nad 100 potov ter okolu 80 novih napisov postavil. Dobro se je obrestovala triglavska koč. Mnogo zaslug zato ima društveni častni član č. g. župnik Aljaž (Slava-klici.) (Konec prihodnjič.)

Občni zbor „Pravnika“, ki se je vršil v ponedeljek, dne 14. t. m., zbral je v prostorih „Narodnega Doma“ nenavadno veliko število članov. Nagovor predsednika dr. Ferjančiča in poročilo tajnika dr. Pirca sta podala sliko o razmerah, vladajočih v društvu, o delovanju istega in o težavah, koje mu je premagati. Poročilo blagajnika notarja Gogala v zvezi z izjavo revizorja dr. Munde kaže, da je finančno stanje aktivno. Na predlog svetnika Murnika je izvolil občni zbor predsednika dr. Ferjančiča soglasno v novič in per acclamationem, tudi dosedanje odbornike dr. Babnika, tajnika Kavčnika, Ivana Gogala in dr. Majarona, katerih število dopolniti na novo izvoljena odbornika dr. Foerster in adjunkt Milčinski. Velikega pomena je bil predlog dr. Pirca, naj sklene občni zbor resolucijo: „Društvo „Pravnik“ izjavlja na svoji glavni skupščini z dne 14. svečana 1898, da je nujno potrebno delovati z vsemi zakonitimi sredstvi na to, da se čim preje ustanovi v Ljubljani univerza, vstrezajoča potrebam slovenskega naroda, in naroča svojemu odboru, da v tem smislu sestavi in izroči visoki vladi in državnemu zboru utemeljeno peticijo.“ O tem predlogu se je vnela zanimiva in zelo poučna debata, katere so se vdeležili razven predlagatelja dr. Pirca dr. Majaron, dr. Poček, svetnik

Polec, dr. Krisper, dr. Babnik, svetnik Wenger, dr. Kuhar, tajnik Kavčnik, dr. Tavčar in dr. Ferjančič. Vsi govorniki so povdarjali eminentno važnost in aktualnost pa tudi nedvomno izvedljivost ustanovitve slovenske univerze v Ljubljani. Občni zbor smatra stališče, ki ga je zavzel deželni zbor napram univerzitetnemu vprašanju kot jedino pravilno in odobrava brez pridržka obliko, v kateri precizira deželni zbor svojo zahtevo za ustanovitev slovenskega, tudi drugim južnim Slovanom dostopnega vseučilišča. Debata je podala nebroj zdravih in resnih mislij, koje bodo vodile odbor pri izvrševanju dane mu naloge.

Pevsko društvo „Slavec“ je prekosilo s svojo maskarado 19. t. m. vse svoje dosedanje prireditve v Ljubljani. Bila je popolna slavnost na Bledu, ki se je razvijala oni večer v „Sokolovi“ telovadnici „Narodnega Doma“. V ozadju lesketalo se je divno bledsko jezero z „otoka milo cerkvico“, na valovih pa se je med mnogimi malimi ladjicami v ospredju zibala ponosna ladija s trobojnimi zastavami, v kateri je svirala vojaška godba vesele poskočnice. Na okrašeni verandi pred Mandelčevo gostilno se je razvijal živahen pl-s. Veranda je bila uprav ovita v zelenje. Neštevilno mlajev in vencev, pa lampiončkov je mamilo pogled. Tudi gostilna pri „Literbirtu“ je bila dobro obiskana, mnogo vdeležencev je poletelo po markiranih potih na Babji zob, ostali neplesalci pa so se kaj dobro zabavali na promenadnem šetališču. Občno pozornost je vzbudila dirka kolesarjev in nastop tamburašev s posestrime Hrvatske. Mask in nemaskiranih gostov iz raznih krajev Slovenije je bilo toliko, da so jih bili Blejci in odbor „Slavcev“ lahko veseli.

„Tržaški Sokol“ priredi dne 19. februarja ob 10. uri zvečer v gledališču Armonija sijajno maskarado. Svirala bode vojaška godba. Občinstvu bode na razpolago 99 lož.

Razne stvari.

Škof Strossmayer, dika katoliške cerkve in Slovanstva, praznuje danes biserni jubilej svojega mašništva. „Slov. List“ je brzojavno voščil velikemu rodoljubu v Djakovu: Še mnoga leta!

Papež je praznoval dne 13. t. m. obletnico svojega posvečenja v mašnika. Ta dan je bilo navzočih pri njegovi maši 40 tisoč italijanskih romarjev, ki so sv. očeta, kateri je popolnoma zdrav, pristrčno pozdravljali.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najprostejših do najfinejših rujava, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. == 8 (52-4)

Ivan Kregar,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode, v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8, poleg Alojzijevišča,

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in podpirateljem domače umetnosti v najnatančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakljev, svečnikov, lestencev,

križev *ua.* 20 (3-2)

iz najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.